

NİHAİ PROTOKOL

(2.11.1984 Tarihli Sözleşmenin Nihai Protokolü)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE

FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ ARASINDA

SOSYAL GÜVENLİK KONUSUNDA YAPILAN SÖZLEŞMEYE AİT NİHAİ PROTOKOL

1. Sözleşmenin 1. maddesine ilişkin olarak:

3 numara anlamındaki yetkili Türk Makamlarının kanuni yetkililerine dayanarak çıkardıkları genelgeler de 2 numara anlamındaki düzenlemeler gibi geçerlidir.

2. Sözleşmenin 2 nci maddesine ilişkin olarak:

a. Sözleşmenin V inci bölümü, Almanya Federal Cumhuriyetindeki maden işçilerinin munzam sigortası ile tarım işçilerine yapılan yaşlılık yardımı hakkında uygulanmaz.

b. Akit taraflardan birinin mevzuatına göre, sözleşmenin uygulanmasına ilişkin koşullardan ayrı olarak, başka bir anlaşmanın veya devletler üstü düzenlemeye ilişkin koşulların da yerine getirilmiş olması halinde, bu tarafın Sosyal Sigorta Mercii, bu sözleşmenin uygulanmasında, diğer anlaşmayı veya devletler üstü düzenlemeyi nazara almaz.

c. Sözleşmenin 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası ile b bendi hükmü, Almanya Federal Cumhuriyeti için devletlerarası anlaşmalardan veya devletler üstü hukuktan doğan veya bunların uygulanmasına yarayan sosyal güvenlik mevzuatında, sigorta yükümlülüğü konusundaki düzenlemeleri içermekte olması halinde, uygulanmaz.

3. Sözleşmenin 3 üncü maddesine ilişkin olarak;

d bendi anlamındaki devletler üstü hukuk halen, Türkiye Cumhuriyeti için bahis konusu değildir.

4. Sözleşmenin 3 ve 4 üncü maddelerine ilişkin olarak:

c bendi hükümleri, Türkiye bakımından, orada bildirilen mutabakatın kendisi için bağlayıcı olması halinde geçerlidir.

5. Sözleşmenin 4 ve 4 a maddelerine ilişkin olarak:

a) 4 üncü madde, Alman Sosyal Sigorta Mercilerinin kendi takdirlerine göre ödeyebildikleri aylık veya gelirler bakımından geçerli değildir.

b) Devletlerarası Anlaşmalardaki sigorta yükümlülüğü düzenlemeleri aynen bırakılmıştır.

c) Akit taraflardan birinin, sigortalıların ve işverenlerin, Sosyal Sigorta Mercileri ile derneklerin muhtar idare organlarındaki ve keza sosyal güvenliğin hükmü ve yetkisindeki katkısını sağlayan mevzuatı aynen bırakılmıştır.

d) 4 üncü maddeye göre, Alman vatandaşlarına muadil sayılan kimseler, Almanya Federal Cumhuriyeti ülkesi dışında ikamet ettikleri sürece, Alman rant sigortasında isteğe bağlı olarak sigortaya devam hakkına sahip değildirler. Kendileri için nihai protokolün 16. numarası hükümleri geçerli bulunan, muadil kimselerin yararına olan geçici hükümler veya mevzuat aynen bırakılmıştır.

e) Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa, Alman mevzuatına göre nazara alınan aylık veya gelirler Almanya Federal Cumhuriyeti ülkesi dışında ika-met eden Türk vatandaşlarına ödenir ve transfer edilir. Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa, Türk mevzuatına göre nazara alınan aylık veya gelirler, Türkiye Cumhuriyeti ülkesi dışında ikamet eden Alman vatandaşlarına ödenir ve Almanya Federal Cumhuriyetine transfer edilir.

6. Sözleşmenin 4 a maddesi ile ilgili olarak:

a) Aşağıda belirlenen ve

- Vukuu sırasında, kazanılan Federal hukuka göre sigortalı bulunmadığı, kazalar (meslek hastalıkları) nedeni ile,
- Federal hukuka göre geçmemiş bulunan sigortalılık sürelerine istinaden yapılacak yardımlara ilişkin Alman mevzuatı aynen bırakılmıştır.

b) Rant Sigortası Sosyal Sigorta Mercileri tarafından yapılan, tıbbi ve mesleği teşvik edici ve rehabilitasyon ile ilgili ek önlemlere ilişkin Alman Mevzuatı aynen bırakılmıştır.

7. Sözleşmenin 6 ile 9 uncu maddelerine ilişkin olarak:

Sözleşmenin 6 ile 9 uncu maddelerine göre, bir işçi, Ülkesinde çalıştığı akit tarafın mevzuatına tabi değil ise, kendisi ve işvereni hakkında, bu akit tarafın sosyal sigorta primleri müteferrik yardımlar ve iş teşviki ve işsizlik sigortası yönetmeliklerine göre yapılan yardımlara ilişkin mevzuatı da uygulanmaz.

8. Sözleşmenin 8 inci maddesine ilişkin olarak:

a) 2 nci fıkrada tespit edilen süre, sözleşmenin yürürlüğe girdiği gün çalışmakta olan kimseler için, aynı günden itibaren başlar.

9. Sözleşmenin 10 uncu maddesine ilişkin olarak:

Alman mevzuatına göre, Alman rant sigortasından bağlanan aylık veya gelirin, kaza sigortasından yapılan yardımın miktarına etkisi olması halinde, aynı etki Türk mevzuatına göre bağlanan aynı mahiyetteki aylık veya gelir için de söz konusudur.

10. Sözleşmenin 11 inci maddesine ilişkin olarak:

a) 11 inci madde, Alman mevzuatına göre bir Sosyal Sigorta Mercii'nin takdirine göre yapılan yardımlar içinde aynen geçerlidir.

b) 1. Hastalık sigortası hakkındaki Alman mevzuatına göre, sigortalılık yükümlülüğünün, işe ilk girişe göre muhafaza edilecek olması halinde, Almanya Federal Cumhuriyeti ülkesinde veya dışındaki işe ilk giriş aynı şekilde nazara alınır.

2. Hastalık sigortasına ilişkin Alman mevzuatına göre, sigortalılık yükümlülüğünü, Alman hastalık sigortasında sigortalı olan bir kimse ile vaki evliliğe göre muhafaza edilecek olması halinde,

Türk hastalık sigortasındaki bir sigortalı ile olan evlilik eşdeğer kabul edilir.

11. Sözleşmenin 14 üncü maddesine ilişkin olarak:

a) 3 üncü fıkranın 1 inci cümlesine göre, hastalık sigortası hakkındaki Türk mevzuatının uygulanmasında, aylık veya gelir sahiplerinin hastalık sigortası için öngörülen sigorta prim yardımı yapılmaz.

b) Alman rant sigortasından bir aylık veya gelir almakta olan bir kimse Türkiye'de ikamet ettiği takdirde, bu kimsenin, aylık veya gelir sahiplerinin Alman hastalık sigortasındaki sigortalılık yükümlülüğüne istinaden ödemek mecburiyetinde olduğu sigorta primleri, rant sigortası yetkili Alman Sosyal Sigorta Mercii tarafından, hastalık sigortası yetkili Alman Sigorta Mercii'nin nam ve hesabına olmak üzere, hak sahibinin aylık veya gelirinden kesilir.

c) Akit taraflardan birinin, aylık veya gelir bağlanması için dilekçe ile başvuruda bulunan bir kimsenin, bu başvurusu nedeni ile doğan sigortalılık yükümlülüğüne istinaden ve aylık veya gelirin kabulüne kadar, primleri bizzat ödemek mecburiyetinde olduğu hakkındaki mevzuatı, 1 inci fıkrada belirtilen kimseler hakkında uygulanmaz. Aylık veya gelir bağlanması hakkındaki dilekçe ile aylık veya gelir kararının tebliği arasındaki süre içerisinde sadece sağlık yardımları yapılır. Cenaze parası ile analık parası, aylık veya gelir bağlanması hakkındaki dilekçenin kabul edilmesinden sonra ödenir. Aylık veya gelir bağlanması hakkındaki dilekçenin reddedilmesi halinde, sağlık yardımı masrafları yetkili Sosyal Sigorta Mercii tarafından tazmin edilmez.

12. Sözleşmenin 15 inci maddesi ile ilgili olarak:

15 inci madde anlamındaki sağlık yardımlarına, Alman mevzuatında öngörülen doğum

götürü meblağı ile Türk mevzuatında öngörülen emzirme parası dahildir. Türk emzirme parası ile ilgili olarak 1 Ocak 1979 tarihinden önceki süre için başka şekilde hareket edilmiş olması halinde, yapılan işlemlerle yetinilir.

13. Sözleşmenin 27 nci maddesi ile ilgili olarak:

1 inci cümle, Rant Sigortası Alman Sosyal Sigorta Mercilerinin kendi takdirlerine göre yapabilecekleri yardımlar için geçerli değildir.

14. Sözleşmenin 27 inci ve 28 inci maddeleri ile ilgili olarak:

Sözleşmede başka bir hüküm yoksa, Alman mevzuatının uygulanmasında emekli aylığının hesaplanması ile ilgili olarak, özellikle asgari sayıdaki sigortalılık sürelerinin daha yüksek değerlendirilmelerine veya belirli süreler için aynı yardım sözkonusu olmuş sigortalı çalışmaları için ödenmiş prim sürelerinin değerlendirilmelerine ilişkin olarak, Türkiye’de geçen sigortalılık veya çalışma süreleri dikkate alınmaz.

Mevcut emekli aylığının yeniden tespitinin belirli sayıda prim ödeme süresinin veya prim ödeme süresinden sayılan sürelerin geçmesine bağlı olduğu hallerde de aynı uygulama yapılır.

15. Sözleşmenin 28 inci maddesi ile ilgili olarak:

1 inci fıkra anlamındaki maden işletmeleri, maden veya benzeri maddelerin madenciler tarafından taş ve toprağın daha ziyade yer altından çıkarıldığı işletmelerdir.

16. Sözleşmenin uygulanmasında, politik durumları veya ırk, inanç veya dünya görüşleri nedeni ile mağdur durumda kalmış bulunan kimseler için daha uygun uygulamaları içeren Alman mevzuatı aynen bırakılmıştır.